

DATOS IDENTIFICATIVOS

Territorios e Paisaxe Cultural

Materia	Territorios e Paisaxe Cultural			
Código	002M143V03208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=1071			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo dotar ao alumnado de ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaxe cultural.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
C1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.
C8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
C12	Desenvolver a capacidade de aplicación das metodoloxías de análise territorial do Patrimonio de acordo cos obxectivos de valoración e protección.
D6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
D7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Dotar ao alumnado das ferramentas para analizar, comprender e interpretar a construción do espazo como paisaxe cultural	A1 B1 C1 C8 C12 D6 D7

Dotar ao alumnado das ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar o patrimonio cultural no seu contexto territorial	A1 B1 C1 C8 C12 D6 D7

Contidos

Tema	
1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdiccións e cotos). A reforma constitucional 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia)
2. Territorio e paisaxe	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior) 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos)
3. Metodoloxía para a análise da paisaxe cultural	2.1. Identificación e caracterización 2.2. Interpretación e valoración
4. Estudo de caso	4.1. Presentación e pautas de realización 4.2. Algunhas propostas 4.3. Elaboración e redacción do traballo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Resolución de problemas	0	15	15
Seminario	1	0	1
Estudo de casos	0	24	24
Traballo	0	28	28
Observación sistemática	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións, así como a presentar a materia: os contidos teóricos e materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través da sala virtual da plataforma Campus Remoto.
Lección maxistral	Sesións que os estudantes manteñen co profesorado da materia para o asesoramento e/ou desenvolvemento da materia y do proceso de aprendizaxe. Farase a través da sala virtual da plataforma Campus Remoto.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Seminario	Sesión que os estudantes manteñen co profesor da materia para aclarar dudas relacionadas co desenvolvemento da materia, actividades e proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, que acredite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudio y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espazos e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de dito estudo de caso. TODO O ALUMNADO: Curso virtual na plataforma de teledocencia Moodle.
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos problemas e/ou exercicios. TODO O ALUMNADO: Curso virtual na plataforma de teledocencia Moodle.

Probas	Descrición
Traballo	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos traballos e proxectos. TODO O ALUMNADO: Curso virtual na plataforma de teledocencia Moodle.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	40	C1 C8 C12
Traballo	30	A1 B1
Observación sistemática	30	D6 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segundo o establecido no *Regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo*, do 2023, existen dous sistemas de avaliación que o alumnado poderá elixir: o preferente, que se aplicará por defecto, de **avaliación continua** (probas e actividades diversificadas que teñen lugar ao longo do cuadrimestre), e o denominado de **avaliación global** (exames e/ou entrega de traballos/exercicios a realizar nas datas oficiais de avaliación establecidas no calendario académico), que deberá ser expresamente solicitado polo alumnado interesado, e comunicado ao profesorado responsable no prazo máximo de 31 días desde o inicio do cuadrimestre.

As probas de **avaliación global** desta materia consistirán no seguinte: estudo de caso (60%) e traballo (40%).

O alumnado ten dúas convocatorias/oportunidades de avaliación. A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. A segunda (ou de 2ª oportunidade) realizarase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garrigós Pico, E., **Organización territorial a fines del Antiguo Régimen**, en M. Artola Gallego: **La economía española al final del Antiguo Régimen, t. IV: Instituciones.**, 1.ª edición, 1982

Saavedra Fernández, P., **Demarcacións, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don**, 1.ª edición, Real Academia Galega, 2013

Matarán Ruíz, A., **Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje**, 2013

García Iglesias, J. M. & COAG, **Pazos de Galicia, 2 vols.**, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 1989

Bibliografía Complementaria

VV.AA., **La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro.**, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 2009

Hespanha, A. M., **El espacio político**, en A. M. Hespanha: **La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna.**, 1.ª edición, Centro de Estudios Constitucionales, 1993

Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., **Paisaje e imagen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario**, 2013

ICOMOS, **Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.**

UNISCAPE, **Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa**,

Vila Jato, M.ª D., **El pazo en Galicia**, en G. Ramallo Asensio (coord.): **Arquitectura señorial en el Norte de España.**, 1.ª edición, Universidad de Oviedo, 1993

Fernández Rodríguez, B., **Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX**, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): **Congreso**, 1.ª edición, Universidade de Santiago de Compostela, 2012

Jiménez García, J., **La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)**, 2000

CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (MooVi) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (Campus Remoto).

Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.
